

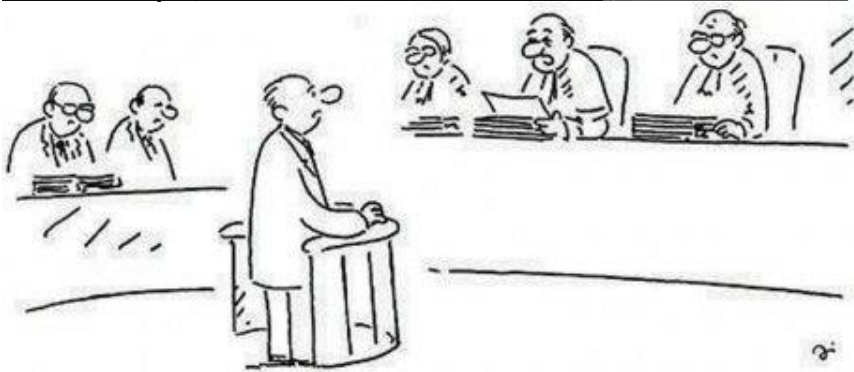
rosa mystica

ČASOPIS PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

Ročník XXVIII., číslo 6.

červen 2022

Obsah: Robert kard.Sarah, Nenávist k člověku, Profily svatosti, Sarah, Genderová teorie, TB, Přesypací hodiny života, Opora rozjímavého života, Brněnská akademie duchovního života a ctih.Patrika KuželýOP, mučedníka z Osvětimi, J.Zahradníček, V travě

TAK VY JSTE VĚŘIL LIDEM. MŮŽETE UVÉST NĚCO NA SVOJI OBHAJOBU?

+++

NENÁVIST K ČLOVĚKU

V mnoha současných diskusích vyvstává pohrdání rodičovstvím a rodinou. Jde o úhelný kámen novodobé nenávisti k člověku. Jak se na to díváte vy?

KARDINÁL ROBERT SARAH: Rád bych se vrátil k původu této nenávisti, kterou moderní lidé zřejmě považují za svou přirozenost. U kořene tohoto nepochopitelného procesu je strach. Naši současníci se dali přesvědčit, že svobodný člověk nesmí být na nikom závislý. To je tragický omyl.

Nedůvěra moderních lidí k jakékoli závislosti vysvětluje značnou část zla. Její zhoubné účinky se dosud plně neprojevíly. Jestliže se totiž závislost na druhém člověku vnímá jako popření

svobody, každý opravdový, trvalý vztah se jeví nebezpečný. Z každého člověka se stává potenciální nepřítel. Svobodný člověk musí být radikálně autonomní a nezávislý, osamocený jedinec bez jakýchkoli pout. Ocítá se uzavřen sám v sobě. Vztah k rodičům, který dítě připoutává k otci a matce, se pro naše současníky stává překážkou plné svobody. Rodiče si nevybíráme, dostáváme je! Tato prvotní zkušenost je pro současného člověka, který chce být jedinou příčinou všeho, co se s ním děje, i všeho, čím je, nesnesitelná. Zdá se mu, že něco dostávat odporuje jeho důstojnosti. Výchova přijatá od rodičů se jeví jako urážka svobody, kterou pokládáme za něco, co existuje samo od sebe. Tím spíše nám představa, že svou přirozenost muže a ženy jsme přijali od Boha Stvořitele, připadá ponižující a zotročující. Podle této logiky je třeba popřít i samotný pojem lidské přirozenosti či

realitu pohlaví, které jsme si nevybrali.

Domnívám se, že je na čase osvobodit člověka od této zášti ke všemu, co dostal. Proto je velmi naléhavě třeba odhalit skutečnou podstatu naší svobody, která se rozvíjí a sílí, jestliže akceptuje skutečnost, že závisí na lásce. Každá láska totiž

vytváří vztah, který je poutem, darem, svobodnou závislostí na tom, koho milujeme.

Není snad zásadní odmítnutí každého pouta, každého vztahu dítěte k otci v pozadí toho, co kniha Genesis popisuje jako prvotní hřích? „Co je tedy na této stránce popsáno?“ tázal se Benedikt XVI. v homilii z 8. prosince 2005. „Člověk nedůvěřuje Bohu. Chová v sobě podezření, že ho Bůh vlastně o něco v životě připravuje, že Bůh je protihráčem, který omezuje naši svobodu, a že lidskými bytostmi plně budeme pouze tehdy, když se ho zbavíme, totiž že pouze tímto způsobem můžeme být zcela svobodní. Člověk žije v podezření, že Boží láska vytváří závislost, a aby byl plně sám sebou, je nutné se této závislosti zbavit. Člověk nechce od Boha přijímat svou existenci a plnost svého života. Sám chce ze stromu poznání získat moc utvářet svět, stát se bohem

pozvedaje se na Jeho úroveň a přemoci smrt a temnoty. Nechce se zabývat láskou, jež se mu nezdá důvěryhodná, a spoléhá pouze na poznání, protože to skýtá moc. Spíše než po lásce dychtí po moci, díky které chce svůj život sám vzít do vlastních rukou. A při tomto počínání se spoléhá spíše na lež než na pravdu, a tím se jeho život propadá do prázdna, do smrti. Láska není závislost, nýbrž dar, který nám dává žít. Svoboda lidské bytosti je svobodou bytosti omezené, a je tedy sama omezená. Můžeme jí čerpat pouze jako svobody sdílené, ve svobodném společenství; jen pokud žijeme spravedlivým způsobem jeden s druhým a jeden pro druhého, pak se může svoboda rozvíjet. Správně žijeme, žijeme-li podle pravdy svého bytí, to znamená podle Boží vůle. Protože Boží vůle není pro člověka nějakým donucovacím prostředkem pocházejícím zvnějšku, ale vnitřním rozhodnutím jeho přirozenosti, do něj vepsaným rozhodnutím, jež jej činí obrazem Boha, a tím svobodnou bytostí. Žijeme-li v protikladu s láskou a v protikladu s pravdou - v protikladu s Bohem -, pak se navzájem ničíme a ničíme svět. Pak nenacházíme život, ale jednáme v zájmu smrti.“¹

Jsem přesvědčen, že „smrti otce“, již se dovolává jistá západní filosofie, můžeme dát opravdu teologický význam. Ve skutečnosti jde o prastarou destruktivní touhu od nikoho nic nepřijímat, abychom nikomu nebyli nic dlužni. Důstojnost člověka spočívá v zásadě v tom, že je dlužníkem a dědicem. Jak krásné a osvobozující je vědět, že existuji, protože jsem byl milován! Jsem plodem svobodné vůle Boha, který si mou existenci od věčnosti přál. Je příjemné vědět, že jsem dědicem lidského pokolení, kde se děti rodí jako nejkrásnější plod lásky svých rodičů. Vědomí, že jsem dědicem dějin, země, civilizace, je obohacující. Nevěřím, že k tomu, aby byl člověk skutečně svobodný, se musí narodit jako sirotek. Naše svoboda má smysl jen tehdy, když jí obsah svobodně a z lásky dávají druzí lidé. Co by z nás bylo, kdyby nás rodiče nenaučili chodit a mluvit? Být dědicem je podmínkou opravdové svobody.

Jaký smysl by měla svoboda člověka zbaveného přijaté přirozenosti? V pozadí nenávisti k člověku je odmítnutí přijmout sám sebe jako tvora. Náš stav toho, kdo byl stvořen, je však nejkrásnějším důvodem naší slávy a základní podmínkou naší svobody. Jako syna Afriky mě zaráží, do jaké míry jsou lidé ze Západu občas plní zášti, ale ještě častěji úzkosti a vzpoury proti svému postavení dědice a tvora. Benedikt XVI. však 20. února 2019 řekl: „Člověk není absolutněm jakoby se ‚já‘ mohlo oddělit a jednat pouze podle vlastní vůle. To odporuje pravdě našeho bytí.

Naši pravdou je především, že jsme tvorové stvoření Bohem a žijeme vztah ke Stvořiteli. Jsme bytosti mající vztahy. A pouze přijmeme-li tuto vztahovost, vstupujeme do pravdy, jinak upadáme do lži, která nás nakonec ničí. Jsme tvorové, a tudíž závislí na Stvořiteli. V době Osvícenství měl zejména ateismus za to, že jde o závislost, od níž je třeba se osvobodit. Tato závislost by však byla fatální pouze v případě, že by tento Bůh Stvořitel byl tyranem, a nikoli Bytím dobrým, kdyby byl stejný, jako jsou lidsí tyrané. Jestliže nás však Stvořitel miluje a naše závislost je existencí v prostoru jeho lásky, pak v takovém případě závislost je svobodou. Tímto způsobem jsme totiž ve svobodě Stvořitele, jsme sjednoceni s Ním, s celou jeho realitou a celou jeho mocí. [...] Být stvoření znamená být Stvořitelem milováni, existovat v tomto vztahu lásky, kterou nám On dává a kterou nás předchází.“

Jádrem lidské situace je radostný prožitek toho, že nejsme sami původcem svého bytí, že nejsme svým vlastním stvořitelem, že jsme byli chtěni a milováni ještě dřív, než jsme vznikli. Je to zásadní zkušenost: „*Hospodin mě povolal z života mateřského, od nitra mé matky připomínal mé jméno*“ (Iz 49,1). Jsem hluboce přesvědčen, že tato jistota založená na našem prožitku je kořenem celé civilizace. Bez ní jsme zbaveni svého původu, odsouzeni k tomu, abychom si všechno tvořili vlastními silami. Snižuje nás to do situace tuláků bloudících životem a vržených do světa náhodou, slepou evolucí.

Aby měl náš život v tomto světě pevný základ, musíme být spojeni s druhými. Svobodu nemáme k tomu, abychom druhým říkali se strachem a podezřením ne, nýbrž abychom jim říkali ano a navazovali s nimi trvalá pouta důvěry a lásky. Archetypem takové smlouvy je manželství, v němž muž a žena přijímají svou niternou přirozenost pohlavních bytostí, uvědomují si, že se vzájemně potřebují, a rozhodují se sobě navzájem navždy darovat. Je příznačné, že moderní člověk téměř není schopen absolutního závazku. Doslova ho paralyzuje strach z této vyhlídky, která znamená důvěru v sebe i v druhého. To je společný kořen krize manželství i krize povolání. Ty dvě jdou spolu ruku v ruce.

Jak se má člověk zavázat na celý život, když druhého a priori podezírá, že pro něj nechce dobro? Celou lidskou společností se jako pomalý ochromující jed rozšířila nedůvěra v dobrotu a lásku Boha Stvořitele. Každý vztah je proto napříště zdrojem strachu. Závazek z lásky vypadá jako nebezpečné bláznovství. Chladná osamělost se šíří každým dnem. Stala se příznačnou vlastností dnešní společnosti. Avšak „tato stvořená vztahovost v sobě

zahrnuje také jiný typ vztahů: jsme ve vztahu k Bohu, ale zároveň jsme jako lidská rodina také vztaženi jedni k druhým. Jinými slovy: lidská svoboda je z jedné strany bytím v radosti a v rozsáhlém prostoru lásky Boží, ale zahrnuje v sobě také být jedni s druhými a pro druhé. Neexistuje svoboda proti druhému. Pokud absolutizují sám sebe, stávám se nepřitelem druhého, nemůžeme už žít spolu a celý život se stane krutým a troskotá. Pouze sdílená svoboda je lidskou svobodou; společným bytím můžeme vstoupit do symfonie svobody. Toto je proto další bod velké důležitosti: pouze přijetím druhého, přijetím také zdánlivého omezení, které plyne pro moji svobodu z respektu vůči svobodě druhého, pouze začleněním do sítě závislostí, která z nás v posledku vytváří jednu rodinu, vydávám se na cestu ke společnému osvobození,“ řekl dále Benedikt XVI. v únoru 2009.

Objevuje se tedy další prvek nenávisti všech vůči všem. Jestliže naše svobody musejí spolupracovat, mají-li se rozvíjet, je nutné, aby měly společné měřítko, společný spravedlivý a objektivní řád, který je jim nadřazen. Je-li totiž jediným měřítkem našich činů pozitivní právo prosazené vůlí většiny, budeme se muset bez ustání hrbít před něčím vnějším a zvnějšku vnuceným. Každé podřízení se zákonu či řádu pak vypadá jako otroctví, s nímž je člověk donucen souhlasit ve jménu nutnosti vzájemného spolužití. Takové vnitřní nastavení nás nemůže těšit. Na něčem takovém nemůže být založena pokojná a spravedlivá společnost. Za těchto okolností se nakonec v srdci člověka usídí latentní vzpoura a hluboký odpor, což jsou tajné hnací síly vůle k neustálému překračování hranic. Poněvadž nás politická moc nutí podřizovat se občanskému zákonu, ženeme realitu své svobody k experimentování s všemožnými mravními přestupky a k odmítání všech limitů přirozenosti.

Tento odpor vůči vnucenému zákonu, proti přijaté přirozenosti zplodil to, co nazýváme „společenským vývojem“. Čím tvrději a represivněji globalizovaná tržní společnost prosazuje zákony trhu, tím víc se lidé snaží si dokazovat, že jsou stále ještě svobodní, porušováním dědictví přirozeného zákona a odmítáním pojmu přijaté přirozenosti jako takového. Tato logika však představuje slepou uličku, která vede k nenávisti vůči sobě samému a k sebezničení naší přirozenosti. Nejnovějšími projevy této tendence jsou genderová ideologie a transhumanismus.

Zde je zásadní znovuobjevit pojem přirozenosti jakožto podmínky pro rozvoj naší svobody. O čem vlastně hovoříme, když připomínáme pojem přirozeného zákona? Naši současníci ho

chápu jako otroctví vnučené Bohem, jehož si představují jako odpůrce svobody. To je tragické nedorozumění! Přirozený zákon není ničím jiným než vyjádřením toho, čím ve svém nitru jsme. Je to jakýsi návod k použití našeho bytí, návod na štěstí. Když Církev odsuzuje homosexuální chování nebo rozvod, mnozí lidé se domnívají, že se snaží prosadit svou nadvládu nad svědomím v logice moci a represe. Církev je však naopak pokornou strážkyní člověka, jeho nejhlubšího bytí, podmínek jeho svobody a jeho štěstí.

Bůh a člověk spolu nevedou mocenský zápas o ovládnutí světa! Bůh Stvořitel chce člověku pomoci, aby ovládal sám sebe. Proto svěřil Církvi poslání připomínat všem lidem to, co každý může odhalit e svém svědomí: zákony, jimiž se na nejhlubší úrovni řídí naše bytí. Přirozený zákon je jakási gramatika naší přirozenosti. Stačí jej s dobrou vůlí a vděčností zkoumat, abychom ji odhalili.

Dovolte mi s něčím se vám svěřit. Jsem přesvědčen, že západní civilizace prožívá smrtelnou krizi. Dospěla na hranici sebezničující nenávisti. Stejně jako v době pádu římské říše je všechno na cestě ke zničení, elity se starají jen o zvětšování luxusu svého každodenního života a lid se umrtvuje čím dál tím vulgárnějšími zábavami.

Církev dnes stále ještě ochraňuje to, co je v člověku nejlidštějšího. Je strážkyní kultury. To biskupové a světci v prvních staletích našeho letopočtu zachraňovali města ohrožovaná barbary. To mniši uchovali poklady antické literatury a filosofie.

Na ještě hlubší úrovni je Církev strážkyní lidské přirozenosti. Nesmírné nedorozumění s moderním světem, které panuje v této věci, je děsivé. Když Církev bojem proti potratu brání životy dětí, když chrání manželství tím, že poukazuje na velikou škodlivost rozvodu, když hájí manželský vztah varováním před slepou uličkou, kterou představují homosexuální soužití, když se snaží ochraňovat důstojnost umírajících proti pokušení euthanasie, když varuje před nebezpečím genderových ideologií a transhumanismu, slouží tím ve skutečnosti lidstvu a chrání civilizaci. Snaží se chránit maličké a slabé před nevědomým blouděním čarodějových učňů, kteří ze strachu a z nenávisti vůči vlastnímu lidství hrozí zavést mnoho mužů a žen do osamění, smutku a smrti. Církev chce postavit ochranný val lidstva proti neobarbarství posthumanistů. Barbaři už nejsou před branami a pod hradbami měst; jsou na vlivných místech a ve vládě. Vytvářejí zákony i veřejné mínění a často jsou vedeni skutečným pohrdáním vůči slabým a chudým, na

jejichž obranu pak Církev povstává. /pokr./

+++

AUT UŽ MÁME DOST. TEĎ VYRÁBÍME LIDI.

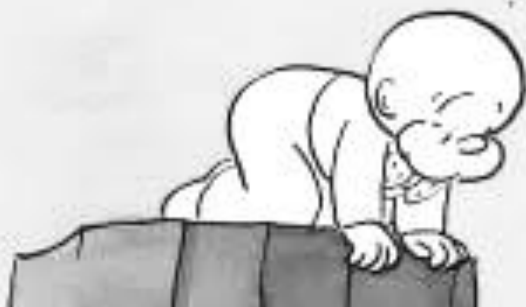
+++

/pokr./ Kardinál Sarah připomíná, že se biskupové nesnaží ovládat svědomí. Berou vážně své poslání, neboť každý z nich je obránce společnosti a civilizace. Věřte mi, vím ze zkušenosti, že biskup je někdy posledním útočištěm proti útisku. Právě proto, že nemáme žádné politické zájmy, že jsme se svým svěcením vzdali snahy o světskou moc a peníze, jsme svobodní. Člověk se musí vzdát všeho, aby už neměl co ztratit a dosáhl opravdové svobody slov i skutků. V Guineji jsem se musel ujmout obrany svého lidu proti diktatuře Sékou Tourého. Protestoval jsem proti násilnému utiskování ze strany nepřátel svobody. Když dnes bojuji proti nepřátelům člověka, nedělám nic jiného. Nikdo mě neumlčí! „Budou-li oni mlčet, bude křičet kamení“ (Lk 19,40). Budu bránit skutečný smysl lidské svobody až do konce. Nikdy nevydám lidi výplodům nepřátel lidské přirozenosti. Vyhrožují nám, říkají nám: Mlčte, ztratíte popularitu, mediální svět se na vás dívá zle, riskujete, že ztratíte věřící!

Nejsem tu proto, abych byl populární, ani abych přitahoval davy lidí v kostele nebo na sociálních sítích. Hluboká láska ke všem mým lidským bratrům, která podněcuje mou duši, mi brání mlčet. (kard.Robert Sarah, Den se již nachýlil)

+++

MŮŽU VÁM NĚJAK POMOCT
... ?

+++

PROFILY SVATOSTI

Otec Tomáš: Jednou jste se zmínil, otče Jiří, že uctívání zesnulých hrdinů převzali křesťané od pohanů. Je tomu tak?

Otec Jiří Maria Veselý OP: Křesťané převzali něco od pohanů, ale něco nepřevzali. Jde o to, že hrdinové u pohanů se podstatně lišily od hrdinů křesťanských.

Když se zabýváme památkou mučedníků, tak nezapomínejme, že už v pohanském Římě se věřilo, že mrtvý žije dál, dokud se na této zemi uchovává živá jeho památka či vzpomínka na něj. Všechny „pomníky“ na hrobě „napomínaly mysl“, aby vzpomínala. V hrobkách boháčů se budovala „cella memoriae“, kam byl mrtvý uložen a kde býval potom připomínán, především ve výroční den jeho úmrtí. Naopak kruté, nenáviděné, proklínané osoby bývaly vymazány z paměti a tak odsuzovány k věčné smrti zapomenutím; k smrti bez jakékoliv možnosti návratu mezi živé; postihlo je „damnatio memoriae“ - odsouzení ze vzpomínky, jako u Nerona, nebo třeba u vestálek z Fora Romana, které se staly křesťankami.

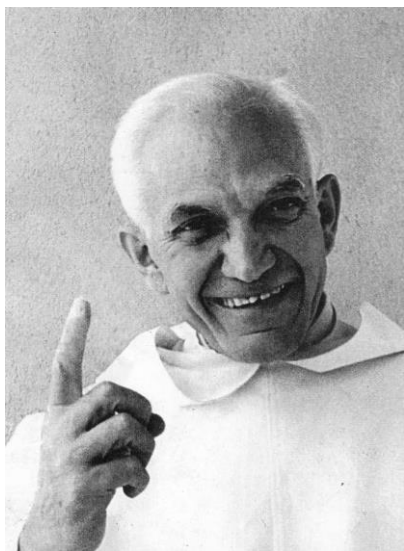
První křesťané si zachovali lidský smysl života, činorodou jednotu mezi živými a zesnulými. Tím se snad vysvětlují i četné vzpomínky v římském mešním kánonu. Je tu však rozdíl ve vzpomínání lidském a Božím. Lidské vzpomínka pouze připomíná osobu, kdežto Boží vzpomínka působí darování a zachování života, milosti a štěstí. A jestliže toto Boží vzpomínání nepřestává, dává nesmrtelnost. Proto v římském kánonu křesťanská rodina,

viditelně přítomná před účastí na eucharistickým tajemství, žádá Boha, aby se na ni rozpomenul: „Pamatuj, Bože, na své služebníky a své služebnice ... a na všechny zde s přítomné...“

To znamená: Učiň nás ty sám schopnými účasti na tobě samém, na tvém životě, na tvé nesmrtelnosti...

V každém slavení eucharistického tajemství se však setkává i církev neviditelná, vítězná a šťastná. Ta už nepotřebuje být „vzpomínána“, protože už žije v plné Boží přítomnosti a sděluje nám své bohatství.

Ve spojení s celou Církví připomínáme a uctíváme památku především stále slavné Panny Marie, jejího snoubence svatého Josefa... a všech tvých svatých. Je to připomínka úcty a pomoci pro nás.

Spasitel sám zakončuje slova o své skutečné přítomnosti v eucharistii tímto přáním: „To čiňte na mou památku.“ /Lk25,19/ A přítomná viditelná církev o povídá: “Proto vzpomínáme, Pane, na tvé blažené Umučení a Zmrtvýchvstání...” Zároveň však jde o „vzpomínku“, která oživuje i nás.

Všichni víme, že nejsme schopni odpykat všechny své hříchy v tomto životě a očistit se od nich, a že tedy potřebujeme pomoc i po smrti. V prostředí eucharistické lásky, před naším

spojením s Bohem vzpomínáme na mrtvé; „Rozpomeň se, Pane, také na své služebníky a služebnice..., kteří spí spánkem míru... Daruj jim, Pane,... místo světla a míru.. .“ Jsou to tisícileté tužby celého lidstva, vyjádřené i v pohanských pohřebních obřadech. Symbolické „refrigerium“ – občerstvení nabízeli i pohané, ale o světla a míru mají jistotu pouze křesťané: uložení v pokoji. I když jsme hříšníci, jsme si jisti účinností spásy Ježíše Krista, který přišel uzdravit nemocné, a s vírou v jeho nekonečné slitování, žádáme i pro nás: abychom mohli mít aspoň nějakou účast a nějaké společenství a přidružení se všemi svatými, kteří už došli.

Slova památka, pamatujte, pamětní... tvoří tajemný řetěz věčného společenství, které se rodí z přátelství Boha, jenž odpouští, a z našeho přátelství, potom co jsme znovu našli a přijali

Boží odpuštění pro živé i mrtvé. Toto přátelství se uskutečňuje v prostoru „cella memoriae“ mučedníků, i kolem Petrova hrobu.

Už v pohanské hrobce /“cella memoriae“/ býval nejdůležitější mrtvý uložen ve středu naproti vchodu. Ostatní byli pohřbeni kolem něho, anebo podél stěny vpravo i vlevo. První křesťané zachovávali tentýž pořádek při pohřbívání mučedníků. To nám dnes pomáhá určit hrob mučedníka nebo nejvýznamnějšího pohřbeného. Zejména po skončení pronásledování shledáváme kolem některých hrobů neobyčejné nahromadění hrobů, jako by pohřby vyvolávaly zvláštní důvěru, takže dokonce změnilы původní plány hřbitovů a orientaci hrobů. Podobný jev shledáváme také kolem hrobu svatého Petra.

Otec Tomáš: Komu především přisuzovali první křesťané možnost spásonosné přimluy u boha?

Otec Veselý: Podívej, Tomášku, jejich běžné označení znělo v řečtině „martyr“, což znamená „svědek“. Spasitel totiž řekl všem svým učedníkům: *Budete mít sílu Ducha Svatého, který na vás sestoupí, a budete mými svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku, až do nejzazších končin země.* (Sk 1,8) **Apoštolové** svědčili tím, že přijali i smrt. Po nich přešlo označení „martyr“ na **všechny, kteří prolili vlastní krev** na svědectví víry v Krista. Časem bylo označení „martyr“ přiřčeno také těm, kteří trpěli kvůli víře a byli podrobeni mučení a soudům, vyhnanství a věznění, třebaže nebyli usmrceni. Tito se označovali spíše „vyznavači“, protože vyznali věrnost v utrpení. Slovo jejich svědectví bývalo v křesťanských družinách rozhodující. V dobách míru inspiroval Duch Svatý četné duše, aby doplňovali Kristovo utrpení dobrovolnými oběťmi. Tak vynikli **hrdinští asketové v poušti; panny** zasvěcené modlitbě a pokání; vynikající učitelé... Tem všem Církev už od nejstarších dob přisuzovala zvláštní důstojnost a po smrti je uctívala bohoslužebnou úctou jako vzory a přimluyce. Dnešní obrazoborecká omezování uctívání „svatých“ možná vyjadřuje **naši zbabělou hrůzu z hrdinství**, nutného k svatému svědectví, zatímco všichni první hrdinští křesťané se nazývali a byli „svatí“. Samozřejmě je to nesmrtelný duch mučedníka a světce duch, který se u Boha přimluyvá za ostatní. Ale i „jeho tělo“ se účastnilo jeho hrdinské věrnosti a jeho utrpení; zůstává „jeho tělem“ i v hrobě a bude jím i po vzkříšení a bude se podílet na slávě a štěstí. Proto byly ostatky mučedníků uctívány a uchovávány jako vzácný poklad.

Být pohřben blízko mučedníkova těla znamenalo přidružit se k jeho vítězství a dosáhnout na jeho přimluyvu odpuštění a pomoci.

Mučednická úcta nebyla nikdy prokazována nějakému bludařovi, protože zemřel jako mučedník pro „svou“ víru a ve „svůj ideál Ježíše Krista“, a nikoli Krista „evangelního“.

Jak lze soudit z „trofeje“ postavené v druhé polovině II.století nad Petrovým hrobem, je uctívání mučedníků ověřitelné od II. století.

Jak se mohl a jak by se mohl **archeologicky objevit hrob** nějakého mučedníka, chybí-li **písemné prameny**? Budou to často **nepřímé doklady**, založené na **projevech uctívání: nápis na náhrobku**, který výslovně sděluje jméno potvrzuje pohřeb (třeba sv.Hypolit v Ostii), **nápis na omítce stěn**, zanechané návštěvníky hrobu, obsahující jméno pohřbeného, prosby, poděkování (viz sv. Petr a Pavel v San Sebastian); **oltář postavený na hrobě** (sv.Erasmus ve Formii); **svatyně, mauzoleum, bazilika**, zbudované na hrobě nebo v jeho blízkosti; **malby na hrobě** nebo v blízkosti.

Uctívání mučedníků začínalo jejich pohřbem, s poctami podle možností, se všemi projevy úcty a poctami, které se obecně vzdávaly význačným osobnostem i v pohanském a občanském světě. Ale od počátku se rozlišovalo, že **pouze Kristu je třeba se klanět** /latría/, kdežto jeho následovníkům patří jen pocty a úcta /dulia/. Tak se odstraňovala každá možnost přenést uctívání mučedníků na úroveň kultu zbožštěných pohanských „hrdinů“, a tím spíše kultu pohanských bohů.

Pohřeb zahrnoval **poctu pro tělo**: sebraly se jeho pozůstatky a zabalily se do vzácných látek; vyhledalo se vhodné místo, vyhovující hrob, jako v případě Ježíšově /Mt 27,59-60/; připomínal se a oslavoval se den smrti jako “dies natalis“, narozeniny pro nesmrtelnost; konala se bohoslužba „refrigeria“, jež však spočívala v Eucharistii, zpěvech, modlitbách, všechno na poděkování Bohu za milost mučednictví. Kde bylo mučedníků mnoho, zaznamenali se a sestavovalo se „Martyrologium“. Teprve po osvobození /313/ dostalo uctívání mučedníků plnou a veřejnou vnější slavnostnost; tj. stavěly se velkolepá mauzolea /baziliky/, vydávala se literární a umělecká svědectví, rovněž ikonografické a epigrafické (stále rozsvícených lamp, vonného kadidla; konaly se pouti. O mučednících se psaly „Passiones“ (mučednictví), Zápisy o umučení pro předání „paměti“ potomkům jako příklad, vzor, útěchu a ochranu.

Konečně bych ti chtěl říct, že archeografie, archeologie a archeosofie patří ke kořenům, ale zároveň i k plodům lidského, a tedy také křesťanského vědění a jednání. Krása spasí svět, řekl

F.M.Dostojevsky – a „Krása je Kristus“. Evangelium je jako kvas, přimíchaný do těsta, který nakonec všechno prokvasí. A všechno křesťanské výtvarné umění – stavitelství, obrazy, sochy a náhrobní památky nám dokazují a ukazují. Jak evangelní kvas proměňoval a proměňuje i mrtvou hmotu v nesmrtelnou krásu – symbol věčnosti. (Z rozprav s otcem Jiřím Maria Veselým OP zaznamenal P.Tomáš Bahounek OP)

+++

„Děti, děti, pojd'te se honem podívat, blbost kvete!“

+++

JAK BYSTE VYLOŽIL GENDEROVOU TEORII?

Kardinál Robert Sarah: Genderová teorie vychází z pozorování: ženství a mužství se v různých společnostech vyjadřují zděděnými pravidly kultur, které nás utvářejí. Když však tvrdí, že samy pojmy ženství a mužství jsou kulturními výtvary, jež je třeba dekonstruovat, abychom se od nich osvobodili, mění se v ideologii. Podle ní je na každém, aby si svobodně vytvořil svůj „gender“, svou sexuální identitu. Narodit se s přijatou sexuální identitou, kterou jsme si nezvolili, by odporovalo naší důstojnosti a svobodě. Zde vidíme klam, o němž jsem se zmínil výše. Podle této

ideologie je mne hodno jen to, co jsem si sám utvořil. Naopak to, co přijímám jako dar, není vlastně lidské. Všichni jsme se však narodili se sexuálně rozlišeným tělem, které jsme si nevybrali. Toto tělo nám naznačuje něco o tom, kým jsme. Svou přirozenost musíme kultivovat, nikoli popírat! Naše lidství dosahuje svého vrcholného rozvoje, když dar sexuální přirozenosti přijmeme, kultivujeme a rozvíjíme. Přirozenost nám naznačuje smysl, v němž se může plodně a šťastně vyjádřit naše svoboda. Podle stoupenců genderové ideologie však nemohu být svobodný, pokud přirozenou danost nepopřu.

Muž se tedy může pokládat za ženu a ženu ze sebe dělat. Tento nárok může zacházet až k údajnému právu na změnu vlastního těla pomocí chirurgické operace chápané jako vytvoření zvoleného pohlaví, které si člověk vymyslel...

Prostřednictvím naší přirozenosti se nás koneckonců dotýká sám Stvořitel, jenž nás vyzývá, abychom vstoupili do plánu lásky a moudrosti, který pro nás má. Respektuje naši svobodu a svěřuje nám přirozenost jako hřivnu, která má přinášet plody. Genderová ideologie obsahuje hluboké odmítnutí Boha Stvořitele. Má reálné teologické a duchovní důsledky. Když se proti ní Církev staví, není to proto, že je nesmiřitelnou, zkostnatělou strážkyní předpokládaného mravního pořádku. Bojuje za to, aby se každý člověk mohl setkat s Bohem. První místo, kde na nás čeká, je právě naše přirozenost, naše nejhlubší bytí, které nám Bůh nabízí jako dar. Chvěji se, když pozoruji, že některé kleriky genderová ideologie láká a svádí. Vskutku v sobě obsahuje prvotní hadovo pokušení: „Budete jako bohové.“ Zdá se, že Západ opojený mocí své vědy a techniky nemůže jinak, než se považovat za všemocného demiurga, jemuž všechno, co si nestvořil sám, nakonec připadá jako útok na jeho důstojnost. Tam, kde se svoboda činu stává svobodou sebestvoření, se nezbytně dospívá k popření samého Stvořitele. V důsledku toho je člověk jako Boží stvoření a jako obraz Boží znetvořen v podstatě svého bytí.

Genderová ideologie usiluje o zničení specifičnosti muže a ženy, o zrušení antropologických rozdílů. Houževnatě pracuje na vytvoření nové světové kultury typu unisex, bez mužství a bez ženství, která umožní nástup nového věku lidstva. Avšak ve světě, kde je všechno vyprodukováno člověkem, už není nic lidského. Hrozí nebezpečí, že se naše planeta začne podobat odhumanizovaným průmyslovým zónám, kde už příroda nemá místo. Měla by se nás zmocňovat závrať z absurdnosti a zvrácenosti našich vlastních vynálezů!

Genderová ideologie způsobuje ve společnosti zmatek. Ohrožuje skutečnost otcovství a mateřství. Podle některých západních vlád jsou dnes slova „otec“ a „matka“ nebezpečná. Používá se „rodič 1“ a „rodič 2“ . Prvními oběťmi takového jednání jsou evidentně děti. Doposud jsme příčinu krize rodiny spatřovali v chybném výkladu podstaty lidské svobody. Nyní je však zřejmé, že je ve hře pohled na bytí jako takové; na to, co ve skutečnosti znamená být člověkem...V boji o rodinu je v sázce sám člověk. A je stále zřejmější, že popíráním Boha se rozkládá také lidská důstojnost. Kdo hájí Boha, hájí člověka.“

Kdo hájí Boha, ten hájí dítě a jeho právo narodit se otci a matce. Bez toho již neexistuje jasný vztah mezi rodiči a dětmi. Mizí na oltáři politicky korektního myšlení, jež předstírá boj proti diskriminaci homosexuálů toužících po dítěti. Kdo tedy řídí pochod do propasti, v níž děti nikdy nepoznají svůj původ? Narodí se procesem umělého oplodnění a po celý život ponosou tíhu anonymního zrození. Hrozí, že tento systém zmate samotný pojem rodičovství a z dětí udělá natrvalo lidi bez kořenů. Jak je možné odmítnout dítěti právo znát a milovat biologického otce a biologickou matku? Lidé by o tom měli uvažovat, než budou následky nezvratné. Zákonodárství, které těmto praktikám napomáhá, je hluboce nespravedlivé. Dostáváme se k nepředstavitelným nerovnostem, kdy bude lidstvo rozděleno vedví, na ty, kdo své rodiče budou znát, a na ty, kteří budou o tuto radost připraveni, věčné sirotky. (kard.Robert Sarah, Den se již nachýlí

„Diagnóza ještě není potvrzena laboratorně,
ale zdá se, že máte krávy.“

+++

PŘESÝPACÍ HODINY ŽIVOTA

Dnešní doba tě vtahuje do víru každodenních událostí. Každý chce vidět tvé hmatatelné výsledky. Jaké? Takové, které by vzešly z tvého mimořádného činu. Chce vidět hrdinství obrácené navenek. Veřejné mínění vysoce hodnotí především ty postavy, které se okázale projevují v okolním životě a jasně vynikají, a jejichž výsledky lze vyčíslit hospodářsky. Tak se dnes mnozí lidé dívají i na Církev. Chtějí ji hodnotit jen podle měřitelného účinku ve společnosti. Někdo pohotově odpovídají na tyto výzvy světa. Vrhá se do nějaké okázalé, užitečné a prospěšné činnosti.

Snaž se, aby tvá činnost Božího byla cílevědomá! Jenže právě do duchovní služby vnesly dobové proudy mnoho zmatku a znepokojujících hesel. Nezapomínej, že každý tvůj čin má být veden a proniknut nadpřirozenou ideou! Uprostřed snažení lidí světa o vyšší životní úroveň se ti stává nutností opravdový růženec. Modlitba růžence ti ukazuje cesty, po kterých se vyhneš proudům a okolnostech, jež jsou krajně nepříznivé vyššímu nadání od našeho Pána. Ukazuje ti cesty, odpovídající zásadám spásy, po kterých máš kráčet. Žiješ ve víru překotných pokusů o změnu tvárnosti společnosti a světa. A Bůh přece nemůže změnit tvárnost lidstva proti svému odvěkému plánu. Nemůže než vyžadovat od

tebe stejné ctnosti, jaké požaduje Ježíš, když vstupuje do tvého života, když je kvůli tobě ukřižován a vstupuje do nebe, aby ti tam připravil místo. Staré ctnosti jsou dosud jediné platné. Moderní společnost nedokázala vymyslet žádnou novou ctnost. Proto při své práci usiluj o tyto ctnosti u sebe i u svých bližních!

Jistě máš osobní počítač, ale to ti nestačí. Opatři si růženec! Čím častěji se ho modlíš, tím podrobněji si připomeneš to jediné potřebné. Naučíš se nalézat řešení těžkostí. Pomocí něho stále lépe chápeš, co vlastně máš dělat, co je tvým jediným životním posláním. Jakmile začneš v růžencových tajemstvích sledovat otázku smyslu svého života a každého svého úkonu uprostřed všedního dne, uslyšíš také odpověď, která je na každý den dostatečná, aby jej učinila dobou vyššího nadání. Nebraň Duchu svatému, aby zastínil tvé dílo! Kéž je každé tvé dílo dílem Božího přítele, planoucí láskou k Bohu a k jeho tvorům, aby se ve všech duších mohl narodit Ježíš, aby žil a rostl ve tvém srdci, a přes tvé srdce, aby ovládal celý svět. Snaž se, aby tvůj život byl dílo spojené s obětním oltářem od začátku až do konce! Pak ti nebude smutno ani v nejtěžších okamžicích. Ale růženec nezůstává při tom. S pokročilostí tvého čerpání nadpřirozené síly z růžence se ti růženec stává osvětňou a očistnou modlitbou, která tě sjednocuje s Boží Moudrostí.

Růženec dodává tvé práci účinnosti, průbojnosti a nebojácnosti. Soustavně ti ukazuje, že není vítězných nepřátel, kde pro tebe pravdivě platí: Pán s tebou - Pán, který je vítězem i nad smrtí zdánlivě triumfující.

Tvá činnost Božího dítěte a přítele Páně potřebuje ještě další složku. Potřebuješ být přesvědčen o zajištěném výsledku. Když nevidíš výsledek ani na obzoru, ochabuješ v práci a ustáváš, protože tě obklopuje a zachvacuje okolní temnota a nejasnost. A pak se snadno rozběhneš za bludičkami, zavádějícími na scesti. "Ve tvém světle vidím Světlo" To si pak můžeš říci svému růženci, když jej bereš do ruky, aby ses upevnil ve svaté naději, v nezvratné jistotě, že nadpřirozená a odvážná práce duchovní přináší neomylně svůj patřičný výsledek, že vedeš neomylně vítězný boj. To je síla Kristova svatého člověčenství. To povznáší duši naší panenské Matky ve všech tajemstvích díla Páně. Růženec ti pokaždé dodává jistotu, že svatý Duch v tobě překoná ducha okolního světa. Při každém tajemství radostného růžence roste tvé přesvědčení, že se ti otevřou nebeské příbytky. Donekonečna se stupňuje se tvá radost, třebaže se ti duch světa vtírá názor, že nevidíš nic než smrt a budoucí zklamání.

Zdá se ti, že modlitba růžence je jen jako chvilka oddechu v klidné zahradě? Avšak je to i chvilka u svatých pramenů síly, u Ježíše a Marie, nejměnnější spolupracovnice při tvé spáse! P.Tomáš OP

SAMOZŘEJMĚ, ŽE MLUVÍ PRAVDU! KAM BYCHOM PŘIŠLI, KDYBY LHALI I POLITICI!

+++

OPORA ROZJÍMAVÉHO ŽIVOTA

Jsi nadějný student a napadá tě otázka: Co kdybich se stal knězem? Ale nějaký přechytralý mudrlant ti to pohotově rozmlouvá: "Co bys tam dělal? To se pak budeš pořád jenom modlit, ale svět přece potřebuje přiložit ruku k dnu, aby se změnil k lepšímu." Jakoby život kněze byl jen životem modlitby a rozjímání, kdežto život Božího dítěte ve světě jen samá činnost.

Současná úroveň tvého vývoje uprostřed vykoupeného Božího lidu už prakticky neuznává ,takové štěpení a tříštění Církve na život osob zasvěcených Bohu především v modlitbě, a na život osob se srdcem rozděleným mezi Boží tvory na straně jedné a mezi Boha na straně druhé, kteří by se oddávali výhradně činnosti ve světě, pomoci bližním a budování lepšího světa.

Knězem je nejen ten, kdo k tomu je povolán jako ke zvláštní službě, nýbrž každý pokřtěný je knězem jako takovým!

Ze samotné povahy obecného kněžství, uděleného křtem svatým, vyplývá pro tebe, zdánlivě se ztrácejícího v ostatním lidstvu, zásadní požadavek: Pěstuj v nějaké míře rozjímavý život! Ať jsi kněz či řeholník, ať patříš k rodině duchovní nebo manželské, soustavně pěstuj vnitřní duchovní spojení s Bohem!

A ty se možná ptáš: Když se má každý soustavně modlit, jaký smysl má potom nějaký zvláštní kněžský či řeholní stav?

V manželství se manžel odevzdává manželce a ona zase jemu, aby se oba odevzdali cíli manželství, totiž především vzájemnému doplnění a štěstí, a dále pokračování rodiny v dětech, aby tím vším spolupracovali se Stvořitelem a oslavovali ho. Tak jde manželská láska cestou vzájemné služby muže a ženy a jejich šťastného naplnění k službě Bohu. Je tu ještě druhá možná cesta, a to cesta služby především Bohu v bližních nebo v úplném odevzdání se činům dokonalosti v Boží lásce, totiž ve slavné řeholní profesi. Samo manželství směřuje nejen k svému všeobecnému povznesení, ale i k tomu, aby se někdo obětoval službě jejího zvláštního povznesení. Proto manželská rodina vyžaduje rodinu duchovní a duchovní rodina zase manželskou.

Jsi knězem? Veď svěřené bližní k poznání pravdy a k uspořádání života v duchu této pravdy!

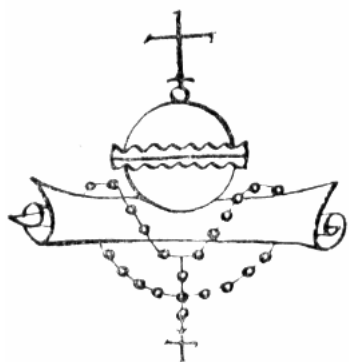
K tomu, aby tvé vedení ostatních bylo přesvědčivé, strhující a účinné, nepotřebuješ žádné příručky. Bohatě vystačíš s tím, když to, k čemu vedeš jiné, budeš sám přesvědčeně prožívat. Uskutečňuj to především sám ve svém životě! Průměrný člověk není strhován ani tak samotnou pravdou, jejím světlem, jako spíše krásou prožívání pravdy. Středověká Církev je působivá, účinná a strhující právě proto, že je hlavní podporovatelkou krásného života Božího lidu a krásného posvátného umění. Postupně však toto úsilí ochabuje. Namísto

krásných gotických madon a piet, sebraných z kostelů a klášterů do galerií, se prosazují unylé barvotiskové obrázky a kýčové sochy svatých. Nemohou nikoho strhnout, protože nemají čím strhnout. Nejsou ani krásné ani pravdivé.

Pro svůj krásný a strhující život Božího dítěte si uprostřed rozptylujících povinností udělej to násilí a vyhrad' si čas pro rozjímavý život! Potom lépe pronikneš pravdu a zakusíš důsledky pravdy. Z vlastní zkušenosti poznáš, jak máš pěstovat ctnosti. Pak budeš lépe plnit i svůj činný život Božího dítěte ve světě. Teprve potom budeš dokonale chválit Boha. Jako kněz budeš teprve pak plněji zakoušet všeobecné kněžství svého křtu.

Modli se růženec! Je to účinná opora tvého rozjímání, ať už sloužíš Bohu celým srdcem nebo srdcem v manželské rodině

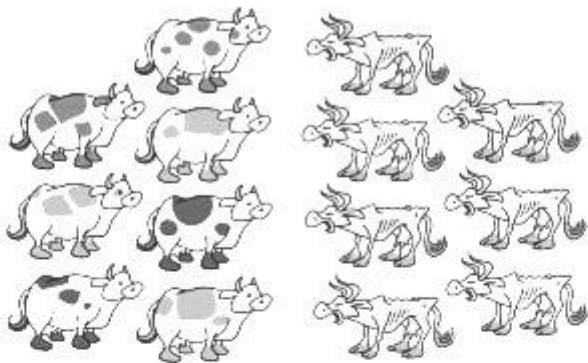
rozděleným. Každodenně prožívaná modlitba růžencestaví tvou duši do ohniska Boží pravdy. Vede 'tě přímo do života s ústředními tajemstvími víry o vtělení;' utrpení a vítězství Páně. Tím však jsi také v ohnisku kněžského života. Hlásáš toto trojí tajemství a rozdáváš jeho milosti. Tak ti růženec usnadňuje ponořit se do rozjímavé stránky života. Kdybys při vyčerpávající vnější práci na zlepšení společnosti a světa vyžadoval ještě namáhavé napínání ducha k dosažení rozjímání, tvá duše by byla rychle unavena. Zklamaně by opustila tyto výšiny a uvázla by na prostřední zbožnosti.

Pěstuj modlitbu růžence! Pomůže ti snadno se povznést k rozjímavé stránce života Božího dítěte. Jak to? Podává ti jeho obsah snadným způsobem a přesně vymezenými tajemstvími. Co říká Božský Spasitel, to platí o růženci: Kdo vidí mě, vidí lež mého Otce. A svatá

Panna dodává: Kdo vidí mne, vidí také mého Syna. Věř, že život na zemi je přípravou na takové nebe, jako je tvůj vnitřní život na zemi. Hledej v růženci oporu rozjímavé stránky prožívání svého všeobecného kněžství! Tak postihneš a zachrániš nejkrásnější nejplodnější smysl svého života. TB

+++

FARAONŮV SEN

+++

Brněnská akademie duchovního života ctih.Patrika Kužely
KRÁLOVSKÁ JÍZDA /pokr./

Nesuďme a nebudeme souzeni, říká Patrik a dodává, jak si vzpomíná z Kempenského: *Když dospěješ k tomu, že ti bude soužení sladké a pro Krista příjemné, tehdy měj za to, že jsi v dobrém stavu, neboť jsi našel ráj na zemi.*

Dokud je ti zatěžko trpět a snažíš se vyhybat utrpení, potud také ti bude, zle a všude tě bude následovat útěk před trápením.

Pěkný ráj na zemi, - ulevuje si soudruh, - uprostřed těchto sirných výparů, a když vylezeme navrch, abychom se nadýchali čerstvého vzduchu, budeš dýchat smrad z komínů od krematoria.

Odhodláš-li se být tím, čím máš být, totiž člověkem trpícím a umírajícím, brzy ti bude lépe a nalezněš pokoj.

Kdybys třeba byl s Pavlem vytržen až do třetího nebe, nebudeš mít pro to jistoty, že bys nic zlého nemusil snášet. Já, praví Ježíš, mu ukáži, jak mnoho musí trpět pro mé jméno.

Nezbývá ti tedy než trpět, chceš-li Ježíše milovat a jemu ustavičně sloužit.

Kéž bys byl hoden trpět něco pro jméno Ježíšovo! Jak velká sláva by tě očekávala, jak by všichni svatí Boží plesali, jak krásný příklad bys také dal svým bližním! Neboť všichni trpělivost doporučejí, ačkoli málokdo chce trpět. Právem bys měl rád něco málo pro Krista trpět, když mnoho lidí těžší věci trpí pro svět.

Ty blbče katolickej, ty na mě ještě bude svolávat nějaký další průšvih od nácků? – Ohání se jeden ze soudruhů pěstí. Moc nechybí a byl by Patrik utržil nějaké další rány, tentokrát od spoluvězňů:

Děším se, že jednou půjde světem nějaký tobě podobný křesťanský magor a bude vytrubovat, že to tady v Osvětimi není tak strašné, a místo aby odsoudil tyhle nacistické stvůry, tak je ještě vezme na milost. Copak jsi, mladej, z toho všeho utrpení úplně zcvoknul?

Ale bratříčku, pamatuj, že od narození jsme všichni ukřižováni do utrpení. A můžeme to snášet jako lotr po levici Páně nebo lotr po pravici. Buď si jist, že *musíš vést život umírající. A čím více sám sobě umíráš, tím více začínáš žít pro Boha. Nikdo není schopen pochopit nebeské věci, pokud se poslušně neodhodlá nést pro Krista věci sobě odporné. Nic není Bohu příjemnější a nic není pro tebe na tomto světě spasitelnější, než ochotně pro Krista trpět.*

A kdyby sis měl vybrat, měl by sis raději přát trpět pro Krista nesnáze, než okoušet mnohá potěšení. Tak bys byl Kristu podobnější a se všemi svatými srovnalejší. Naše zásluha a duchovní prospěch našeho stavu nespočívá ve mnoha lahodách a potěšeních, nýbrž spíše ve snášení velikých těžkostí a soužení.

Nesmysl! Nevěřím, že Kristus je spasitelem světa, - namítá rabín: - a leze mi na nervy, když tady někdo tvrdí, že tohle vyhlazování nás – židů, není tak strašné, a že je snad na místě – Nic takového netvrdím, - ale jenom chci být v tomto strašném postavení spolu s vámi, anebo jít třeba i před vámi.

To se ti brzy může stát, ty blázínku.

Kdyby pro naši spásu bylo něco lepšího a užitečnějšího než trpět, Kristus by to byl slovem i příkladem ukázal. Jenže on své učedníky i všechny další, jasně napomíná k nesení kříže, když říká: Chce-li kdo za mnou přijít, zapři sám sebe, vezmi kříž svůj a následuj mne. Jedině skrze mnohá trápení musíme vcházet do Božího království.

Při návratu z dolů se tělo tiskne k tělu, jedno ke druhému, až všichni tvoří skoro jednolitě odporně páchnoucí těleso, provázené černými stíny se samopaly. Pára vychází z úst a dech jednoho se očividně mísí s dechem ostatních. Zuby jektají, protože tento leden ve dvaadvacátém je zima hromsky tuhá. Mrzne, až praští, zkrátka tahle zima je samec. A co to těleso? Je to samec nebo samička? Ani jedno, ani druhé. Jedinec nebo celek? Kde končí jedinec a začíná celek? Jen málokterá mysl se upíná jinam než k přístřeší v baráku pátého bloku. Malá Terezička zanechává ve svých *Dějínách duše* důvěrný vzkaz pro Patrika, že totiž světice trpí mrazem a ráda to podstupuje pro Krista. *Nejdrsnějším tělesným mrtvením na Karmelu bylo Terezii postrádání ohně. Snadno si představit, kolik vytrpěla při studeném podnebí Normandie a velké vlhkosti Lisieux.*

Když bylo zvláště zima a ona po celý den mrzla, chodívala po Jitřní na několik minut do společné místnosti, aby se trochu ohřála, neboť byla celá zkřehlá. Když se však vracela do cely, musela jít otevřeným, asi 50 m dlouhým loubím, a ostatek cesty po schodech a po ledových chodbách jí odňal tu trošku tepla, již právě tak namáhavě nabyla. Není tedy divu, že když pak ulehla na slamník a zahalila se dvěma chudičkými přikrývkami, nemohla dlouho usnout. Chvějíc se zimou nespala mnohdy celou noc. Kdyby se byla o tom hned z počátku zmínila novicmistrové, bylo by se jí ihned pomohlo. Ona však chtěla i toto tvrdé umrtvování tiše snášet a teprve na smrtelné posteli se k němu přiznala do-jemnými slovy: „Tělesně jsem v klášteře zkusila nejvíce zimou; působila mi taková muka, že bych byla téměř zemřela.“

Nummer 23150! Zítra se stěhuješ do bloku deset! – Zachrčí temnota bez tváře, ale zato s plechovou přílbou, sotvaže se Patrik ocitá pod střechou.

Tam si užiješ, mladej, - šklebí se soudruh. - Dělej se tam lékařský pokusy.

Nestraš ho! Doktor Klauberg je už z těch pokusů dávno marod.

Pchá – ale má tam toho nového, doktora Mengela – Anděla smrti!

Hm – oddechuje Patrik a v duchu si připomíná: - tak to už se blíží smutně proslulé jedenáctce.

Traslavá ruka píše skoro poslepu uprostřed noci zprávu do Olomouce, aby znali jeho novou adresu.

Jsem zdrav a spokojen, což přeji i Vám. Objímám Vás všechny a zůstávám v Božích rukou.

Ještě za tmy se barák pět otrásá řevem *Buldočí hlavy*:

Schnell! Schnell!

Vězeň 23150 - Franz Kuzela – to ale není žid! – Ozývá se nějaká maska a ukazuje na zarostlého Patrika bez židovské hvězdy.

Patří k nim! – Špagát! Zády k sobě! Nachystáme doktorovi překvapení.

Překvapení?

Židokřesťanský siamský dvojče! Chachachá!!!

Než se Patrik nadá, je připoután k jakémusi židovi s nápadnou hvězdou.

Tak a teď fofrem do bloku deset! Schnell! SCHNELL!

Prapodivné zvíře se potácí osvětlimským nádvořím – čtyřnohá bytost se čtyřmi chapadly pobíhá z místa na místo jako zmatený brouk, na kterého prudce dopadlo ostré světlo. Z jedné strany to má tvář vyplašeného žida s orlím nosem, z druhé strany tvář s průzračnými očima, nyní rozevřenými doširoka. Žáda k sobě těsně přilepená, jak je poutá provaz.

Schnell! SCHNELL!

Bič se svistem prohání vzduchem. Čtyřnohá maškara uskakuje z místa na místo. Kdo sleduje tohle jízdu králů s odstupem – nejlépe ze suchého kabátu zpoza okna baráku, posilněn několika doušky vodky, může se potřhat smíchy z této žertovné kratochvíle a povyražení v těchto zatuchlých poměrech. Nicméně pro toho, kdo to prožívá na vlastní kůži, je promoklý na kost, a na tuto zmoklou slepici se zvolna nalepují vločky padajícího sněhu, je to víc než černý humor. Zkrátka to nelechtá.

Kdopak v tuhle chvíli chápe smutek a opuštěnost mistra? Skutečný mistr neváhá předvést své umění ani tehdy, když je hlediště úplně prázdné.

To se doktor podiví, jaký jsme mu našli siamský dvojčata! - Dvojčata ho přece náramně zajímají. Chachacháááá!!

To, co následuje, působí tak trochu jako ona vrcholná scéna v Psu baskervillském. Nafání a pleskot pacek jsou čím dál hlasitější, a pak se najednou ze tmy vynořuje psí ksicht, ženoucí před sebou maskaru, aby dal najevo, jak oceňuje ukončení usedlého života,

který v posledních dnech vede v sirných dolech. Vypadá na to, že by ve stejném tempu s přehledem zvládl dalších padesát kilometrů. Když ale uvidí doktora ve dveřích, přibrzdí. Buldočí hlava se zastavuje, a větrí, pokud to zvládá jeho signální soustava.

No, snad tenhle doktůrek nebude zlobit pro malý žertík. Konečně, nic to nestojí, než tenhle vypečený párek.

Když mu potom doléhá k čumáku známý pach karbolu, vanoucí z bloku deset, vkládá celou svoji duši do extatického výkřiku:

Tady to máte, doktore!

Pestře vymustrovaný brouk se sune blátem, škobrtá a znovu tápavě vstává. Konečně se dopotácí do desítky, kde se maškara v červenohnědém provedení ukazuje v plném světle.

Ještě pořád si to pochvaluješ, Franto? Pořád těm náckům všechno odpouštíš? – Syčí mu kdosi hadovitě za zády.

No, nelechtá to. – Uznává Kužela, ale srdce se mu povznáší slovy Axela Munthea: *Svatý František nikdy nikoho nesoudil, odpouštěl pouze jako sám Kristus, který klade svou ruku do jeho dlaně, jako by byl jeho bratr. Svátý František nevchází často do Soudní Síň, v níž se brzy octneš, není tam rád viděn. Mnozí mučedníci a svatí mu závidí jeho svatá stigmata a nebeským Vévodům v nádherných hávech, vyšívaných zlatem a drahokamy, je jaksí trapně, když se mezi nimi objeví „Il Poverello“ ve své roztrhané a dlouhým užíváním ošumělé kutně. Madonna ji sice neustále spravuje a čistí, ale říká, že je marné mu dát novou kutnu, že by ji ihned někomu daroval.*

Dlouho však v tomto rozpoložení nezůstává. Spolehliví donašeči fungují ve všech režimech se spolehlivostí spirochety pallidy. Zvěrstva, páchaná nacisty, se umocňují úslužnou přičinlivostí místních podlézavců a udavačů. A tak nacisté vědí o svých věznicích kdeco. A nyní právě Kužela je tolik provokuje. Čím? Svým pokorným zjevem a pokojným počínáním. Kdepak jsou asi meze jeho nervů? Kdy mu konečně ujedou nervy?

Zkoušet a zase zkoušet! Taková je zásada experimentální vědy. - Tvrdí doktor Mengele.

Schweinehund! Vždyť horečkou úplně hoří! Ať od něj ještě něco nechytíme!

Ochlad'te ho venku!

Kuzela, zieh weg 'raus!

Poslušně vychází z bloku ven tak, jak je, třebaže únorová teplota venku je hluboko pod bodem mrazu.

Nenecháme ho přece uhořet! – Chechtá se maska zpod nacistické helmy.

A už sebou šhubne a vlní se hadice, jak s ní cuká nápor prudké vody. V mžiku vyráží proud a hadice ho vede k bytosti, která už dávno postrádá podoby i krásy.

Proud vody ho zaplavuje a místy na něm zrovna namrzá. Několikrát mu podráží nohy, kácí se, ale pokaždé se z bláta zvedá. Až posléze zůstává na hromadě, a proud vody ho zaplavuje, až na něm namrzá ledová skořápka.

Zasněžená hromada však přesto jasně svítí očima do tmy. Utrpením se mu bystří smysly. Naplno si uvědomuje, že během této rozverné kratochvíle noc nejen potemněla, ale také dost ochládla a navlhla. V takové situaci, kdy každá nacistická veličina matně vzpomíná, kde že to má skrytou tobolku s dávkou cyankali pro případ krajní nouze, Patrik chválí Pána:

Něžná noc. Jak netušeně a překvapivě si se mnou pohráváš, můj Pane.

Uklidit to svinstvo! Schnell! SCHNELL! – Ozývá se zuřivý štěkot *Buldočí hlavy*.

Těžkým krokem se potácí do bloku, podpíraný kýmsi neznámým. Občas tiše zasténá, jako by ho něco bodlo. Zdá se mu, že se ho snaží překousnout žralok, což je věc vždycky krajně nepříjemná. Cosi ho ale pořád pozvedá a dává mu nadlidskou sílu vydržet bolest. Je to tak mocné, že má nutkání pustit se snad do bujarého tance jako kdysi král David kolem posvátné archy, a kdyby byl měl po ruce růže, je víc než pravděpodobné, že by je sypal na nádvoří udusané každodenními nástupy. Ten, který zpytuje srdce i ledví, dobře slyší jeho šepotavou chválu mučedníků:

*KRISTOVĚ VĚČNÉ MILOSTI
A MUČEDNÍKŮ VÍTĚZSTVÍ,
ZPÍVEJME S VDĚČNOU RADOSTÍ,
AŽ CHVÁLA PO ZÁSLUZE ZNÍ.*

*PŘEMOHLI HROZBY RANAMI,
NEDBALI ÚDŮ HYNoucÍCH,
AŽ SVATÉ SMRTI BRANAMI
VEŠLI DO SLASTÍ KYNOUCÍCH.*

*JDOU MUČEDNÍCI DO OHNĚ
A DIVÝM ŠELMÁM POD ZUBY,*

*HORÍ CO ŽIVÉ DOCHODNĚ,
VŠAK DUŠI KAT JIM NEZHUBÍ.*

*VNITŘNOSTI V MUKÁCH VYHŘEZLY,
VYZRÁL JIŽ SVATÉ KRVE PLOD,
VŠAK NEOCHVĚJNĚ VŠE SNESLI
V MYSLENCE NA VĚČNÝ ŽIVOT.*

*VYKUPITELI, SLYŠ ZVUK CHVAL,
DO DRUŽINY MUČEDNÍKŮ
PROSÍCI SLUHY BYS PŘÍVAL,
AŽ NA VĚČNÉ VĚKY VĚKŮ.*

Odpadní stoka bloku deset je ucpána, her Kommandant. - Ozývá se v ranním hlášení.

No a co? Mám snad štěknout? Mám vám tam vlézt a vyčistit vám to, nebo co?! – Rozčiluje se Palitsch, pobočník velitele Fritsche. – Ať si to ti špinavci vyčistí sami! Někdo se tam musí potopit a vyčistit.

Mladej zvládne tohle žankování jako malinu. - Ozývá se místní kápo a ukazuje na Kuželu.

Hlavně ho dobře přivažte. Kdyby se v tom utopil, tak to bude ještě víc ucpaný!

Provazem omotán spouští se do hluboké močůvkové jímky, pokaždé se ponořuje na patnáct vteřin. Poprvé, podruhé, a znovu a zas a zas a znovu a zas - uprostřed zapáchající ledové tůně. Konečně se to daří.

Hladina klesá! - Už to odtéká!

Lano se napíná a vytahuje ven obětavce. Zmáčený močůvkou a lejny je vytažen na světlo Boží. Vlasy a vousy zplihlé a v plandajících mokrých hadrech se potácí ven jako strašidlo cantervillské. Příšerně páchne, až před ním všichni uskakují stranou.

Böhmischer Drecksau! Schweinehund! – Vzteká se dozorce a spěšně vytahuje zátku od láhve s vodkou, pořádně si přihne, a po krátké chvíli, kdy se mu protácejí panenky a vypadá, jako by do něho udeřil hrom, se zdá, že se mu trochu ulevuje. Zápachem stažené rysy se uvolňují, dokonce se mu i daří sundat ruku z temene hlavy, kam ji podložil, aby mu neupadla. Načež zaječí s pronikavostí parní píšťaly:

Ať se trochu opláchně!

Hadice s vodou uprostřed vězenského dvora, kde mrzne, až praští, smývá z Patrika nános kalu. Potácivě se vrací do bloku.

Ecce homo! – Šeptá zasněženec.

Už když je jeho tělo zasaženo tím strašným přivalem, chytá se podávané mateřské ruky. Ústa umlčená bílou růží vydechují neslyšná slova:

Jaká líbezná vůně obklopuje naši Královnu!

Ještě se, chudák, ve svém srdci omlouvá: Odpust', má Paní, nechci být jen jak Edgar Alan Poe, že bych jen slovíčkařením s Lenorou brnkal na city. V útržcích svého dechu duchovně oslavuje Matku Boží:

MARIA KRÁSNÁ RŮŽE
A VLAHÝ VÁNEK TIŠE
POMÁHÁ MATCE
SPI DÍTĚ SLADCE

KOLÉBÁ JEŽÍŠKA
ŠELESTEM SVÝM JEJ HÝČKÁ
PTÁČE ZPĚVEM CELÝ DEN.
SPINKEJ JEN

USMĚV TVŮJ SLADKÝ
NA HRUĐ SVĚ MATKY
SPI DÍTĚ SLADCE

SLADŠÍ JE KDYŽ SLADCE SPÍŠ
PŘIVINE HLAVU, TVÁ TO SKRÝŠ
SPINKEJ JEN.

POMÁHÁ MATCE PTÁČEK
ZPĚVEM DEN CO DEN
SPI SLADCE DĚČKO
SPINKEJ JEN

(Pokr.z knihy T.J.Bahounek OP, Královská jízda - Patrik Kužela, Brno 2011)

+++

+++
V TRÁVĚ

KDYŽ SOUMRAK ZELENÝ SE SNÁŠÍ V TICHU KRAJE
A VŮNĚ SPLÝVAJÍ SE STŘÍBREM V PTAČÍCH HLASECH
JDU VÁŽNĚ PŘES POLE A V TRÁVU ULÉHAJE
SVŮJ SPÁNEK DÝCHÁM Z TMY JEŽ PŘELÉVÁ SE V KLASECH

TVÁŘ KOUPÁM V BLANKYTU A DO SESTERSKÉ TRÁVY
JAK V LÁZEŇ ZÁŘIVOU SVÉ RUCI TESKNĚ Kladu
NOC SLADKÁ DO HROZNECH A HEBKÁ DO HEDVÁBÍ
PŘES TVÁŘ MI PŘECHÁZÍ A KONEJŠÍ V SVÉM CHLADU

TU V LOUKU SPLÝVAVOU JAK V ROZESTŘĚNOU DUŠÍ
STESK ČERNÝ ZAVANE A DO SCHODIŠTI VŮNÍ
Z TMY HLOUBEK PODE MNOU JEŽ SEN MŮJ VŽDYCKY TUŠÍ
POSTAVY ŽALŮ MÝCH JDOU V ŠERO NOVOLUNÍ

AŽ ZAVOLÁ DÁN ŽNÍ S MOU NOCÍ HRANIČÍCÍ
CO JINÉHO MU DÁM NEŽ OČIŠTĚNÉ ŽALY
PODOBY Z TICHÁ TMY A Z MLHY NA MĚSÍCI
NEŽ TENTO DÁVNÝ ŽAL V NĚJŽ BOLEST MÁ SE HALÍ?

Jan Zahradníček

+++

Vydává: První sdružení přátel blah.Hyacinta Maria Cormiera O.P. v Brně, IČ: 70824118,
Tel.:737857272, Bank-spoj.:1910260033/0800 info@cormierop.cz
